

COFFEE AND TEA ON SHABBAT
Keter Torah – Sunday Morning Halacha Series

(א) קפה

1. יחווה דעת ח"ב סימן מ"ד

שאלה: האם מותר לערות בשבת מים רותחים מהברז של המיחם שעל האש, על קפה או קפה נמס שבתוך הכוס, או לא ?

2. משנה דף קמ"ה

כל שבא בחמין מערב שבת, שורים אותו בחמין בשבת... חוץ מן המליח הישן וקולייס האיספנין שהדחתן זו היא גמר מלאכתן
תוס'
אין בישול אחר בישול

3. שלחן ערוך או"ח סימן שיח סעיף ה

יש מי שאומר שדבר שנאפה או נצלה, אם בישלו אחר כך במשקה רותח יש בו משום בישול (יראים) יש מתירים (ראבי"ה). **רמ"א** בכלי שני ויש מקילין אפילו בכלי ראשון. ונהגו ליזהר לכתחלה שלא ליתן פת אפילו בכלי שני כל זמן שהיד סולדת בו (ראיה ממצה)

ולפי זה אין להתיר כלל עירוי מים רותחים מכלי ראשון על הקפה בשבת, אלא יש לערות הרותחים לתוך כוס, וממנה יערה לכוס הקפה

4. יחווה דעת

הקפה שהוא כבר קלוי אין שום איסור לערות עליו בשבת מים רותחים מבלי ראשון, שדין צליה ודין קליה שוים בזה ואפילו אם הקפה נימוח בתוך הכוס על ידי המים הרותחים, אין לומר שיש לחושבו כדבר לח שנתבשל מערב שבת שרבו הפוסקים שאומרים שיש בו דין בישול, כי יש בישול אחר בישול בלח שהרי פסק מרן בש"ע שמותר לתת בשבת פשטידא, שהוא פת ממולא בחתיכות בשר ושומן, כנגד האש, אפילו במקום שהיס"ב, ואף על פי שהשומן שבתוכה שנקרש חוזר ונימוח, שמכיון שבשעה שנותן את התבשיל הוא יבש, מותר, שאין בישול אחר בישול. וכן ראוי לאחינו בני אשכנז היוצאים ביד רמ"א להחמיר בזה. אבל לנו בני עדות המזרח יש להורות להקל כדעת מרן שקבלנו הוראותיו. ומכל מקום בקפה נמס נראה שיש להקל אף לדעת הרמ"א, מכיון שהקפה נתבשל לפני כן.

COFFEE AND TEA ON SHABBAT
Keter Torah – Sunday Morning Halacha Series

(ב) תה
5. שבת מ"ב

האילפס והקדרה שהעבירן מרותחין, לא יתן לתוכן תבלין, אבל נותן הוא לתוך הקערה או לתוך התמחוי.

6. משנה ברורה סימן שי"ח סקל"ט
7. אגרות משה ח"ד סימן עד, טו

הנה עלי הטיי אינם מבושלים בעשייתם אלא רק מיובשים בחום, האם מותר להכין טיי בכלי שלישי בשבת. תשובה לע"ד לא נראה כלל לומר דאיכא דברים שמתבשלים בכלי שלישי. דלא מצינו אלא שבכלי שני יש דברים המתבשלין וממילא מאחר שאין אנו יודעין יש לאסור כל דבר ובכלי שלישי לא מצינו ומש"כ בעה"ש סימן שי"ח סעיף כ"ח דעינינו רואות שטיי מתבשל גם בכלי שלישי לא מובן זה ומה שרואין אנו בעינינו שמתאדמין המים זה אינו ענין בשול דאף בקרים ממש מתאדמין במשך זמן.. וא"כ אין לנו לומר מעצמנו כלום אלא מקבלה וממילא הוא ככל סתם דברים דהוא בכלי שני ספק ובכלי שלישי יש להתיר

8. נפש הרב

במשנה ברורה סי' שי"ח ס"ק ל"ט הביא דעת כמה מן האחרונים להחמיר שלא לעשות תה אפילו בכלי שני ורבנו אמר בזה הלשון שהסבא שלו היה מדקדק במצוות והיה משתמש בשקיות תה בכלי שני ואף הוא היה נוהג אחריו להקל בזה ג"כ

9. שש"כ סימן ג'

ונכון להוציא את השקית או את כפית התה בעזרת כף ולא יוציאה ביד מפני שאם ישקה את השקית אחרי שהוציאה ע"ג המים שבכוס הרי תטפנה טיפות מן התמצית שנוצרה חזרה לתוך הכוס ויש בזה חשש איסור של ברירה.

10. שבת קל"ט

מסננין את היין בסודרין